

► FOLYTATÁS A II. OLDALRÓL

Krisztina szerint ezt a munkát csak nagy elköteleződéssel lehet vállalni, hivatásnak tekinteni, ő viszont szereti, és kitart mellette. Igaz, ma már nincs nagy érdeklődés az újabb állások betöltése iránt, de mindig akadnak olyanok, akik legalább megpróbálkoznak vele. Ha nem megy, abba hagyják, de a többség kitart. Mielőtt valaki erre adja a fejét, alapos kiképzésen, kurzusokon kell részt vennie, hogy a gyermekvédelmi hatóság beleegyezését adja az állás betöltéséhez. Vannak egyedülálló nevelők és házaspárok is, ahol rendszerint az anya vállalja a nevelői teendőket. De az egykori neveltekből is visszatérnek nevelőnek lenni valamit abból a hálából, amivel az itt eltöltött éveiket szeretnék viszonzni.

Menedék a szétesett családokból

Minden ide kerülő gyerekek megvan a maga története. Déván jórészt már csak Hunyad megyei gyerekek vannak. Megyénként mindenhol helyi házakban oldotta meg az alapítvány a gyerekek gondozását. A kezdeti években Bőjte Csaba járta a nyomornegyedeket, és úgy szedte össze a lecsúszott családok gyerekeit. Ma már a világhálón elérhető információknak köszönhetően jelentkeznek hozzátartozók, özvegyen maradt szülők vagy éppen helyi közösségi vezetők, hogy a kilátástalan helyzetben levő gyereket behozzák az alapítványhoz.

Ahány gyerek, annyi élettörténet elevenedik meg az újságíró előtt. Egy tízéves kislány elegyedik szóba velem, és miután elmondom neki, hogy nekem is van két gyermekem, kiböki: nem emlékszik az édesapjára. Valamikor régen látta, talán kisgyerekként, de az anyjáról sem tud sokkal többet. „Azért kellett ide jönnöm, mert édesanyám egyik helyről a másikra költözött, nem volt állandó lakásunk” – magyarázza. Az udvaron bicikliző, mindössze páréves kislány egy pillanatra megáll, hogy lefényképezzem, kacagva mondja a nevét, és már el is húz. Róla is kiderül, szétesett családból származik, ahol az édesapa alkoholista, a gyerekeket pedig nem engedik a közelébe, mert bántalmazza őket. Egy érettségiző fiatalember arról mesél, hogy sokan vannak testvérek, de ő nem árva: haza szokott járni hétvégeken, az itt tartózkodását az alapítvány fedezi, mert a szüleinek erre nincs pénze.

„Nem érzed magad bezárva az árvaházi világban?” – kérdezem. Azt válaszolja, nem. „Szerintem senki nem érzi ezt. Amikor Csaba testvér Déván szokott tartózkodni, kiül velünk az udvarra beszélgetni. Azt szokta mondogatni, ez

a központ egy nagy fa, ahova a madarak leszállhatnak, megpihenhetnek, aztán tovább repülnek. Ide bárki bejöhet, és el is mehet, de akár fészket is rakhat.”

A gyerekekkel folytatott beszélgetésekből kiderül, többségüknek valamelyik szüleje él, és valamilyen rendszerességgel látják őket. De folyamatosan visszatérő motívum, hogy „édesapám vagy édesanyám iszik, elvált, szegények vagyunk, nem volt mit ennünk, vertek”. Vagy egyszerűen olyan körülmények között éltek, ami egy 21. századi ember számára még Erdélyben is nehezen elképzelhető. Ahogy a gye-

nek a fenntartási költségét. A támogatások zömét adó magyarországi kormányzati és magánadakozók mellett Ausztriából, Németországból, az Egyesült Államokból, de Ausztráliából is kapnak adományokat. Kolozsvári csapatként mi is egy mikrobusz csomagtartóját megtöltő ruhaadománnyal érkezünk Dévára, amit az osztályba járó gyerekek szülei gyűjtöttek össze. Hasonló ruha- és élelmiszeradományok folyamatosan érkeznek Erdélyből is: a kolostor előcsarnokában halmokban állnak a frissen hozott csomagok, amit folyamatosan válogatnak, és a

más oka is van a széteső családoknak. Nem megy orvoshoz, aki nem beteg – így gyerekotthonba sem kerül, akinek rendben van a családi háttere.

Bőjte Csaba elmagyarázza: azokat a gyerekeket fogadják be, akiknek a hozzátartozói vagy a gyámhatóság ezt írásban kéri. Miután a helyi önkormányzat és a gyermekvédelem elvégzi az ilyenkor szükséges szociális vizsgálatot, az alapítvány ideiglenes jelleggel befogadja a gyereket. A szociális gondozásba kerülő gyerekek feléne valamelyik szüleje él, de egyharmaduk árva: lehet, hogy él valahol az

szép hivatás az alapítvány keretében is. Vannak olyan nevelőink, akik nálunk végeztek, akik alkalmasak erre, és szeretettel maradtak továbbra is” – fogalmaz Bőjte.

Kérdésemre, hogy mennyire nehéz a nevelők munkája, és mennyire tudnak bánni az alapítvány munkatársai a gyerekekkel, Bőjte Csaba így válaszol: „a múltkor voltam egy családnál, az apuka oda akarta hívni harmadikos és ötödikes kislányát, hogy bemutassa nekem, de ők nem jöttek. Még soha nem voltam abban a helyzetben az elmúlt 25 évben, hogy ha egy gyereket hívtam, ne jött volna oda. Persze ne-

FOTÓ: MAKKAY JÓZSEF

Boldog gyerekek az alapítvány egyik játszóterén

rekek sorsukról mesélnek, van a tekintetükben egyféle megnyugvás, béke. Érzik, tudják, vagy legalábbis sejtik, hogy kicsinyke életük itt biztonságban van, és szeretetet övezi őket.

A fenntartási költségekről

Bőjte Csaba ferences rendi szerzetessel nehéz személyesen találkozni, hiszen többnyire úton van. Legtöbbször az alapítványért kilincsel: rengeteg előadásra, misére hívják. Csak így lehet összeszedni e hatalmas, több tucat településen 83 gyermekházat számláló birodalom-

ruhákat szétszítják a gyerekek között. „Az állam kissé megnövelte a támogatást, de az alapítványunknak átutalt összeg még soha nem fedezte a szükségletek felét. A másik felét vagy inkább kétharmadát úgy próbáljuk összegyűjteni, hogy keresztzüllőket keresünk. Sok a magánjellegű adomány és támogatás, én magam is sokat prédikálok, könyveket írok, amit eladunk, és a bevételeket erre fordítjuk. Ha elhívnak valahova misét tartani, a perselypénzt a plébánosok rendszerint ideadják: a gyerekek énekelnek, én pedig prédikálok” – magyarázta lapunknak telefonon Bőjte Csaba.

Ezer gyerekből két-három bukó

Nem vagyunk egyformák – mondja a római katolikus pap, amikor arra kérdezek rá, rendszerint milyen családokból érkeznek a gyerekek. Sokan nem tudják megszervezni az életüket, de ezért nem ítél el senkit. Van, aki eladósítja a családját, máshol betegség lép közbe, de számtalan

apuka vagy az anyuka, de nem tudnak róla. Ugyanakkor sok a lányanya, aki egyedül szülte meg a gyereket. Olyan esetek is vannak, amikor az anya több – akár négy-öt – gyerekkel is elmenekül otthonról az alkoholista férj elől, vagy özvegyi sorba kerül. Ilyen

„Ha elhívnak valahova misét tartani, a perselypénzt a plébánosok rendszerint ideadják: a gyerekek énekelnek, én pedig prédikálok”

esetben az anyát befogadják a gyerekeivel együtt.

A kicsik mellé nevelő kell, ő az alapja a rendszernek. A ferences szerzetes szerint több olyan nevelőjük is van, aki önkéntesen és lelkesen jelentkezett, az alapítvány pedig kiképezte. „Azt hiszem, csodaszép dolog gyereket nevelni. Akiben ez tudatosul, annak ez

velője válogatja, de a gyerekek kezelhetőek. Ha nagy problémánk lennéne, akkor nem mernénk ennyi gyereket vállalni, és nem tudtunk volna mintegy négyezer fiatalt útra bocsátani az alapítvány fennállásának 25 éve alatt. A most vakációra kerülő 2134 gyerekből kevesebb mint tízen buktak osztályismétlőre. Ezek a gyerekek mind olyan helyről jöttek, hogy elvileg mindegyikük megbukhatott volna, ha nem foglalkozunk velük” – fogalmaz Bőjte Csaba.

Hogy mennyi a tehetséges, jófejű gyerek, azt az is bizonyítja, hogy az alapítvány a továbbtanulni akaró fiatalok számára Kolozsváron, Marosvásárhelyen, Nagyváradon és Csíkszeredában bentlakást és teljes ellátást biztosít az egyetemi évekre. A többség valamilyen szakmát tanul, az alapítvány pedig a gyakorlati oktatást helyi tanműhelyekkel is támogatja, a fiataloknak pedig segít az elhelyezkedésben, hogy senki ne kerüljön az utcára.

MAKKAY JÓZSEF

Huszonöt éves évforduló

A hivatalosan 1993-ban elkezdett alapítványi munka 25 éves évfordulóján, szeptember 13-án 6 órától Budapesten a sportarénon ünnepi gálaműsort szerveznek. A meghívott előadók – Presszer Gábor, Ákos, Edda, Republik és mások – mintegy ötszáz erdélyi gyerekek közösen lépnek fel a közönség előtt. Bőjte Csaba ezzel a műsorral is szeretné megköszönni az anyaországi támogatóknak az elmúlt két és fél évtizedben nyújtott önzetlen segítséget, ami nélkül nem lehetett volna fenntartani e messze földön híres gyerekbirodalmat.